

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 15P/195/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7723204521
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hirjaková
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2023:7723204521.1

Uznesenie

Okresný súd Michalovce, vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, dieťa matky C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. F. XX a otca G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., E. XXXX/XX, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

1./ Otec sa podaným návrhom došlým súdu dňa 09.11.2023 domáhal, aby súd neodkladným opatrením zveril maloletú A. do osobnej starostlivosti otca.

2./ Poukázal na to, že život, zdravie a priaznivý vývoj maloletej Lillien je vážne ohrozený a narušený. Matka zavádza všetky štátne inštitúcie a ignoruje všetky právoplatné uznesenia Okresného súdu Michalovce, ktoré sú v prospech Lillien. Matka zneužíva alkohol a benzodiazepíny, poukazuje na to od leta 2023. Tento poznatok sa nachádza aj v šetreniach sociálnych pracovníčok z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce. Dokladoval o tom aj lekársku správu v konaní 15P 169/2021 a napriek tomu súd stále nezakročil.

3./ Podľa vyjadrenia otca sa maloletá nachádza v domácnosti psychopatickej starej matky, ktorá si vyžaduje poslušnosť od Lillien obrovským psychickým a fyzickým násilím. Matka bola 09.11.2023 umiestnená do CPZ políciou SR pre zistenú prítomnosť vysokej hladiny alkoholu pri vedení motorového vozidla. V domácnosti matky sa takisto nachádza priateľ matky, ktorý takisto zneužíva alkohol a podľa informácií otca len nedávno mu bol odobratý vodičský preukaz pre alkohol pri vedení motorového vozidla. Lillien má byť svedkom opileckých výpadov osôb, ktorí s ňou žijú. Matka aktuálne nie je schopná zabezpečiť akúkoľvek starostlivosť o maloletú dcéru. Emocionálna a citová výchova pre maloletú úplne absentuje, správanie v súčasnej rodine ohrozuje zdravý vývoj Lillien, kde príkladom pre maloletú sú bitky, nadávky, manipulácie a zakazovanie byť so svojím otcom. Otec má vytvorené všetky podmienky pre výchovu Lillien. Má pravidelný príjem zo zamestnania.

4./ Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, odbor sociálnych vecí a rodiny, zo dňa 09.11.2023 vyplýva, že, stará matka maloletej A., I. J., kontaktovala dňa 09.11.2023 kolízneho opatrovníka, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce a oznámila skutočnosť, že matka maloletej je od 08.11.2023 v cele predbežného zadržania z dôvodu, že viedla osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu. Starostlivosť o maloletú toho času zabezpečuje stará matka zo strany matky.

5./ Kolízny opatrovník viackrát vo svojich správach upozornil na požívanie alkoholických nápojov matkou, ako aj opísal incidenty v rodine, ktoré sa odohrali práve kvôli alkoholu zo strany matky maloletého dieťaťa. Taktiež poukázal na zmenu správania matky, na viditeľné fyzické prejavy celkového psychického stavu matky (tras tela) pri výkone šetrenia, výkone opatrení SPODaSK alebo návštevách matky na ich oddelení.

6./ Starou matkou nahlásená skutočnosť o zadržaní jej dcéry potvrdzuje podozrenia z nadmerného a nekontrolovaného pitia matky, ktoré ju vzhľadom na výkon jej rodičovských kompetencií diskvalifikujú v oblasti ochrany a bezpečnosti o dieťa, už aj vzhľadom k tomu, že matka zabezpečuje odvoz dieťaťa autom zo školy.

7./ Kolízny opatrovník má osobnú skúsenosť s interakciou otec - maloleté dieťa, kde sa nepotvrdili vyjadrenia matky, že dieťa otca odmieta a nemá k nemu vytvorený citový vzťah. Dieťa bolo v prítomnosti otca, v jeho domácnosti spokojné, má v diapazóne nové obohacujúce zážitky v súvislosti s pobytom u otca a starej matky.

8./ V rámci výkonu opatrení SPODaSK nadobudol ÚPSVaR presvedčenie, že v súdnom konaní matka robí prieťahy, z jej vyjadrení vyplýva výrazná antipatia voči otcovi dieťaťa, ktorá jej nedovoľuje objektívne nazerať na potrebu dieťaťa byť v kontakte so svojim otcom. Odporúčania kolízneho opatrovníka dlhodobo neguje. Rodičovský konflikt výrazne negatívne dopadá na maloleté dieťa. S prebiehajúcim súdnym konaním sa mení správanie maloletej a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny má za to, že dieťa je vystavené konfliktu lojality, najmä zo strany matky a starej matky.

9./ Stará matka dňa 09.11.2023 v telefonickom kontakte okrem iného uviedla aj to, že sa vnučky pýtala, či po incidente so zadržaním matky v cele predbežného zaistenia chce ísť k otcovi, pričom Lillien odpovedala, že nechce nikam ísť. Toto správanie zo strany starej matky vo vzťahu k maloletému dieťaťu je ukázkou nepriamej manipulácie a vystavovania dieťaťa konfliktu lojality, ktorý v rodine aktuálne prežíva a ktorý v minulosti zachytili aj zo strany matky dieťaťa.

10./ Vzhľadom na doposiaľ zistené skutočnosti a tieto prezentované v správach kolízneho opatrovníka, ako aj samotných vyjadreniach kolízneho opatrovníka v priebehu súdneho pojednávania, vníma Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny aktuálnu situáciu dieťaťa, ktoré nemá kontakt so svojim otcom ako vysoko rizikový faktor, ktorý výrazne ohrozuje zdravý vývin maloletého dieťaťa. Ochrana dieťaťa a jeho práv je najvyšším záujmom inštitúcií, ktoré rozhodujú vo veciach maloletých detí. Rodičovský potenciál zo strany otca nateraz prevyšuje možnosti a schopnosti matky zabezpečovať maloletej potrebnú ochranu a napĺňanie jej potrieb pre zdravý vývin do budúcnosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny preto navrhol súdu, aby v predmetnej veci bezodkladne upravil rodičovské práva a povinnosti tak, aby otec dieťaťa mal minimálne rovnaký priestor pre osobnú starostlivosť o dcéru ako matka dieťaťa.

11./ Na tunajšom súde toho času prebieha konanie o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej Lillien, ktoré začalo na návrh otca dňa 27.12.2021 a taktiež matka v priebehu konania podala návrh na zvýšenie výživného a úpravu styku otca s maloletou dňa 22.02.2022. Uvedené konanie ešte nie je právoplatne ukončené. V predmetnej veci je vytyčený termín pojednávania dňa 22.11.2023.

12./ Podľa § 325 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13./ Podľa § 367 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14./ V zmysle citovaných zákonných ustanovení je účelom neodkladného opatrenia predovšetkým odôvodňujúca potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníka. Je potrebné nariadiť ho vtedy, ak je nevyhnutné dočasne zabezpečiť ochranu porušených a ohrozených práv účastníkov konania, pričom je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Jeho nariadenie predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu. Osvedčenie nároku ako podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné posudzovať vždy so zreteľom na nárok uplatnený vo veci samej.

15./ Neodkladné opatrenie predstavuje jeden zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej) a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná právna úprava (§ 329 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Ak by v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia bolo potrebné trvať na požiadavke riadneho vykonania a hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi neodkladných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „neodkladné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi a že nariadením neodkladného opatrenia nezískava jeden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov.

16./ V danom prípade nebola preukázaná potreba rýchlo a dočasne upraviť pomery účastníkov konania, pretože práva a oprávnené záujmy účastníkov konania nie sú ohrozené. Maloleté dieťa sa toho času nachádza v starostlivosti matky a otec súdu nepredložil žiadny dôkaz, ktorým by preukázal, že by maloleté dieťa bolo ohrozené na živote a zdraví alebo že by dieťaťu hrozila nejaká ujma. Pre zákonné rozhodnutie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je potrebné vykonať dokazovanie, ktoré sa v konaní o vydanie neodkladného opatrenia spravidla nevykonáva. Preto súd návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti zamietol.

17./ Súd ďalej konštatuje, že o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia už rozhodoval dňa 10.07.2023, sp. zn. 2P/114/2023-16, ktorý zamietol. Uvedené rozhodnutie potvrdil aj Krajský súd v Prešove, sp. zn. 23CoP/69/2023-72 zo dňa 05.09.2023, ktorý rozhodoval o odvolaní otca voči rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Následne súd rozhodoval o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia aj 06.11.2023, sp. zn. 15P/188/2023-22, ktorý taktiež zamietol.

18./ Pre vydanie neodkladného opatrenia teda v súčasnosti nie sú splnené zákonné podmienky. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia na zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti podľa § 127 ods. 1 CSP, to znamená, že musí byť z odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.